

روزنامهٔ صبح ایران
امدّیّاز

۲۲ جامعه

رقم حق مسکن چه تغییری کرد؟

ابلاغ حق مسکن کارگران با کاهش ۱۰۰ هزار تومانی

بالاخره کمک هزینه مسکن کارگران پس از گذشت ۷ ماه از سال، ابلاغ شد.

کمک هزینه مسکن کارگران مشمول قانون کار در سال ۱۴۰۱ توسط مدیر کل روابط و جبران خدمت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به ادارات کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان‌ها ابلاغ شد.

در این ابلاغیه آمده: «با عنایت به مصوبه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی مورخ ۲۰/۷/۱۴۰۱، کمک هزینه مسکن کارگران مشمول قانون کار که از ابتدای فروردین ماه سال ۱۴۰۱ ماهانه مبلغ ۶۰۰/۵۰۰/۰۰۰ ریال (شش میلیون و پانصد هزار ریال) تعیین شده است، به ادارات کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان‌ها ابلاغ شد.» بنا به این گزارش، شورای عالی کار

رشد کیفی دانشگاه‌ها از کمیت جا ماند؛

مخالفت با ادغام و الحاق دانشگاه‌های تک جنسیتی

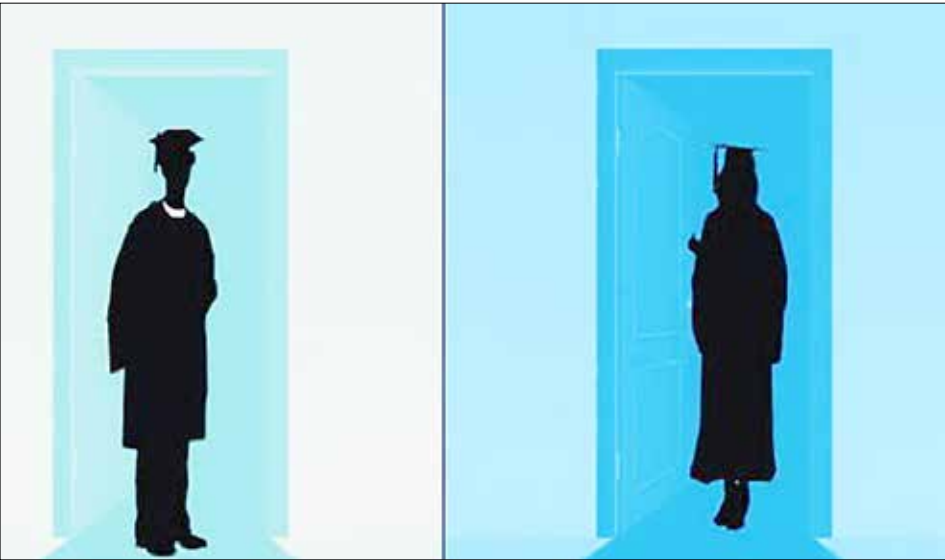
دانشگاه صنعتی معتبر باشند.

چالار موسوی، مدیرکل دفتر تدوین و راهبری اسناد و سیاست‌های آموزش و پژوهش ستاد علم و فناوری شورای عالی انقلاب فرهنگی در گفت و گو با خبرنگار خبرآنلاین درباره ساماندهی مراکز آموزش عالی در فاز یک و ۲ اظهار داشت: در طرح ساماندهی، ۱۹ موسسه شامل ادغام و الحاق شدند. وی افزود: همچنین با الحاق و ادغام پنج دانشگاه نیز مخالفت شد که عمده این دانشگاه‌ها تک جنسیتی یا صنعتی بودند.

منظور از الحاق این است اگر دانشگاه یا مؤسسه تک جنسیتی وجود داشته باشد، به همان صورت تک جنسیتی باقی می‌ماند. مکان فیزیکی مؤسسه تغییری نمی‌کند. حتی ردیف بودجه آن‌ها هم حفظ می‌شود و وزارت علوم برای این موضوع آئین نامه مفصلی تدوین کرده است. منصور بیگانیان در کسوت قائم مقام ستاد علم و فناوری شورای انقلاب فرهنگی که در طرح ساماندهی مراکز آموزش عالی، یکی از نقش های محوری را ایفا می کند با اشاره به حمایت مقام معظم رهبری از ساماندهی دانشگاه ها، گفته بود: مقام معظم رهبری در دستوری که به وزارت علوم ارائه داده بودند، از طرح ساماندهی مؤسسات حمایت کرده و تاکید کرده بودند این کار یعنی ساماندهی، الحاق یا ادغام مؤسسات با هماهنگی ستاد راهبری نقشه جامع علمی کشور صورت گیرد. در این زمینه، قاسم عمو عابدینی، معاون آموزشی وزارت علوم شهروپروماه امسال گفته بود که ساماندهی به معنای منحل شدن دانشگاه‌ها نیست، بلکه نوع حکمرانی این حوزه باید تغییر کند.

به گفته وی، وزارت علوم به دنبال هماهنگی همه زیرنظام‌های آموزشی‌ست نه لنو زیرنظام‌ها. کشور در برخی رشته ها فقط به هزار نفر

نیاز دارد اما شاهد پذیرش هشت هزار نفر در این رشته ها هستیم. این امر به معنای ایجاد هفت هزار دانش آموخته بیکار است.

روند پذیرش دانشجو ادامه دهند.

علی خاکی صدیق، معاون پیشین آموزشی وزارت علوم در گذشته درباره فاز یک ساماندهی مراکز آموزش عالی گفته بود: در فاز نخست ساماندهی مراکز آموزش عالی، حدود ۱۲ تا ۱۳ مجتمع و واحد آموزشی به دانشگاه‌های مادر الحاق شدند. این مورد، مجتمع یا واحدهای آموزشی بودند که شرایط لازم برای دانشگاه شدن، نداشتند و برای رشدشان بهتر بود زیرمجموعه یک دانشگاه قوی و جامع یا

■ **فاطمه زارعی**

جلال موسوی، مدیرکل دفتر تدوین و راهبری اسناد و سیاست‌های آموزش و پژوهش ستاد علم و فناوری شورای عالی انقلاب فرهنگی گفت: با الحاق و ادغام پنج دانشگاه نیز مخالفت شد که عمده این دانشگاه‌ها تک جنسیتی یا صنعتی بودند.

یکی بند از سیاست های ۹ گانه سند آمایش آموزش عالی به ساماندهی مراکز آموزش عالی اختصاص دارد که از گسترش بدون هدف دانشگاه ها جلوگیری می کند. این طرح بعد از کش و قوس های فراوان مقرر شد از سال ۹۹ به طور رسمی در دانشگاه ها اجرا شود. از مهمترین اهداف ساماندهی، پیوستن مؤسسات آموزش عالی کم توان تر به دانشگاه های مادر استان برای ارتقای شبکه آموزشی و علمی کشور بود. آموزش عالی تا سال ۸۸ از نظر کیفی، شرایط مناسبی داشت اما از آن زمان به بعد باید علاوه بر توقف افزایش کیفی، ارتقای کیفیت در اولویت قرار می گرفت که البته این موضوع به دلایل مختلف محقق نشد. رشد کیفی دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی تا سال ۹۲ ادامه داشت و توازن کمیت بین نیاز اجتماعی، تقاضای ورود به دانشگاه و تعداد دانشجویی که باید تربیت می شد، بهم خورد.با این رفتن ارفتن ای تعادل، مؤسسات به تدریج با کمبود دانشجو مواجه شدند و حدود یک و نیم میلیون از ظرفیت آموزش عالی خالی ماند و بیش از حد دانش آموخته وارد جامعه شد. ساماندهی دانشگاه های تابعه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، سه هدف ارتقای کیفی، متناسب سازی رشته ها با نیازها و استفاده بهینه از امکانات را در سال های گذشته دنبال می کرد. پایتفه در این میان نباید از ساماندهی چهار دانشگاه پرمجمیت و شعبه دار کشور یعنی علمی کاربردی، فنی و حرفه ای، آزاد اسلامی و پیام نور هم غافل شد. این دانشگاه ها ساماندهی درونی را در فاز نخست انجام دادند و هر

✚ خبر کوتاه

دستفروش‌های تئاتر شهر از شبه جمع می‌شوند

■ **کسری قاسمی**

تئاتر شهر در عمر ۵۵ ساله خود شرایط عجیبی دیده است. از افتتاحیه تئاتر شهر در بهمن ۱۳۵۱ با اجرای نمایش «باغ الیابو» به کارگردانی آریی آوانسیان تا قمه‌کشی در محوطه تئاتر شهر در اسفند سال گذشته . اتفاقات غیرهزنی که باعث شد از حصارکشی و پاکسازی تئاتر شهر صحبت شود.

اهالی و دوستداران تئاتر نگران تئاتر شهر هستند. حضور کارتن‌خواب‌ها، معزادها و دستفروشان فضای ایجاد کرده که هیچ سنگینت یا قلب تئاتر ایران ندارد. وزیر فرهنگ ارشاد و مدیر مجموعه پیشین و فعلی تئاتر شهر بارها از نقش تئاتر شهر، بهبودی شرایط و نگرانی اهالی هنر سخن گفته‌اند و از حفظ حریم تئاتر شهر تاکید کرده‌اند. اما همچنان در برهمان پاشنه می‌چرند و شرایط تئاتر شهر همچنان همان فضای نگران کننده است. اما علیرضا نادعلی شهرستانی، سخنگو و نایب رئیس کمیته فرهنگی شورای شهر تهران خبرهای خوبی برای ساختمان استوانه تاتاری دارد.

اولین قدم؛ جمع‌آوری دستفروش‌های زمانی که علی سردارافخمی که از شاگردان هوشنگ سیحون بود به طراحی ساختمان تئاتر شهر فکر می‌کرد، هرگز در تخیلش هم نمی‌گنجید روزی این ساختمان که برپایه معماری ایرانی است در محاصره دستفروش‌ها، معزادان و کارتن‌خواب‌ها قرار بگیرد. اما نادعلی این نوبد را می‌دهد که از شنبه آینده دستفروشان دور تئاتر شهر امکان دستفروشی ندارند: «این هفته به دستفروش‌های دور بوستان دانشجو اعلام شده است که کارهای خود را جمع کنند و از شنبه آینده امکان بساط دستفروشی نخواهد بود.»

دستفروش‌های تئاتر شهر جمع می‌شوند! قانون برای همه یکسان است

هرچند که دستفروشی دور تئاتر شهر بخشی کوچکی از مشکلات تئاتر شهر است، اما باید این خبر را به فال بیک گرفت و منتظر اقدامات مفید و خوب دیگر بود. اما سوال اینجاست که بازاری دیگر این موضوع چیست؟ سوالی که نادعلی در پاسخ آن به قانون اشاره می‌کند: «طبق قانون، جمع کردن دستفروشان مربوط به شهرداری است و شهرداری باید با خاطیان برخورد کند. این قانون برای همه یکسان است.» او جمع‌آوری دستفروشان را یکی از اقدامات مهم و اساسی در رفع آسیب‌های اجتماعی می‌داند: «ما می‌خواهیم فضای تئاتر شهر از آسیب‌های اجتماعی جدا شود، به همین دلیل بروی این کار تاکید داریم. جمع‌آوری و ساماندهی دستفروش‌ها یکی از اقدامات اولیه این هدف است. به عبارت دیگر آنها امکان بساط کردن و دستفروشی ندارند، چرا که قرار است شرایط بهسازی شود. ما برای آنها هم تمهیداتی در نظر گرفته‌ایم. عزیزان باید در جاهایی که برایشان تعیین شده بساط کنند و تیر بار بدهند.»

قدم دوم؛ پاکسازی فضای پارک

به گفته سخنگوی شورای شهر توافق صورت گرفته برای ساماندهی دستفروشان به مرحله اجرا رسیده است. اگر هم در اجرای این موضوع کندی صورت گرفته به خاطر شرایط روز جامعه بوده است. اما قدم بعدی پاکسازی فضای پارک است: «ساماندهی دستفروشان دور مجموعه به حل آسیب‌های تئاتر شهر کمک می‌کند، چرا که بخشی از آسیب‌ها ممکن است، از همین جا نشأت بگیرد. اما بحث دیگر فضای خود پارک است. در خود پارک آسیب‌های اجتماعی زیادی وجود دارد. قرار است نیروی انتظامی و شهرداری منطقه ۱۱ به ساماندهی این موضوع کمک کنند تا شرایط پارک بهبود پیدا کند. حداقل خاصیت این موضوع این است که آسیب‌های پارک به مجموعه تئاتر شهر انتقال پیدا نمی‌کند و ما عملا فضای آرامی خواهیم داشت.»

به گفته نادعلی این شرایط باید استمرار پیدا کند: «ممکن است برای تکمیل آن یک سری اتفاقات سخت‌افزاری لازم باشد که طراحی و برنامه‌ریزی آن توسط سازمان زیباسازی در حال انجام است.»

او با اشاره به اینکه حریم با حصار متفاوت است اعلام می‌کند: «بوار به ذات خوب یا بد نیست. بستگی دارد که کجا استفاده شود.

ما خیلی موافق با جداسازی حریم تئاتر شهر با اطرافش نیستیم

قاعده باید کاری کنیم تا شرایط پرگزاری رویدادهای فرهنگی

هنری در محیط اطراف تئاتر شهر به بهترین شکل و در امنیت فراهم شود.»

گزارش اختصاصی

■ **الیاس نزهتی**

نشر اکاذیب به معنای انتشار و اشاعه اخبار دروغ و وقایع خلاف واقع به غیر یا تشویش اذهان عمومی یا مقامات رسمی است. انتشار هر نوع مطلب مشتمل بر تهمت، افترا، فحش و به‌کار بردن الفاظ رکیک یا نسبیت‌های توهین‌آمیز و نظایر آن به اشخاص ممنوع است. در اظهار اکاذیب، نسبتی به دیگری داده نمی‌شود بلکه اخبار یا مطالب بی‌اساس به‌طورکلی اظهار می‌شود. نشر اکاذیب از جرائم مطلق است و تحقق آن موکول به وقوع نتیجه ضرر یا تشویش نیست. عناوین نشر اکاذیب یا اشاعه اکاذیب برگرفته از متن ماده ۶۹۸ بخش تعزیرات قانون مجازات اسلامی ایران و شامل هر ۲ مصداق اعمال مجرمانه جرم یعنی اظهار اکاذیب و همچنین جرم، انتساب اعمال خلاف حقیقت به دیگران است.جرم اشاعه اکاذیب جز با شکایت شاکی خصوصی قابل تعقیب نیست.

در اظهار اکاذیب اعمال معینی به شخص یا اشخاص نسبت داده نمی‌شود بلکه اخبار یا مطالب بی‌اساس و به‌طورکلی اظهار می‌شود. البته چنانچه مرتکب در مقام دفاع بتواند صحت اظهارات را ثابت کند، تبرئه خواهد شد. شایان توجه است که باوجود استفاده قانون‌گذار از واژه اکاذیب به‌صورت جمع، اظهار ۱ کذب نیز، کافی به مقصود است و اگر کسی ۱ فقره امر کذب و خلاف واقع را هم به نحو مقرر در ماده ۶۹۸ قانون مجازات اسلامی به غیر نسبت دهد، عمل او مشمول این ماده خواهد بود. البته صرف نوشتن نام‌ای که احتمالا متضمن مطالب خلاف واقع باشد، «بدون اینکه» نامه به مقامات ذی‌صلاح ارسال یا موجب تشویش اذهان عمومی شود، بزه تلقی نشده، و نمی‌تواند مشمول مقررات ماده ۶۹۸ بخش تعزیرات قانون مجازات اسلامی باشد.

اظهار اکاذیب جرم مطلق بوده و تحقق آن موکول به وقوع نتیجه ضرر یا تشویش نیست. قانون‌گذار در متن ماده ۶۹۸ به این نکته تصریح کرده است که «... اعم از اینکه از طریق مزبور به نحوی از انحاء ضرر مادی یا معنوی به غیر وارد شود یا نه ...» به همین جهت سونیت خاص در این جرم منقضى است.

لزوم توجه به امنیت روانی جامعه از زبان رهبر انقلاب

در خصوص این موضوع اوایل تیرماه سال جاری (چندین ماه پیش از اغتشاشات اخیر) رهبر انقلاب در دیدار با مسئولان قوه قضائیه فرمودند که «امنیت روانی یعنی چه؟ یعنی هر روز یک شایعه‌ای، یک دروغی، یک حرف هراس افکننده ای در ذهن‌ها پخش نشود. حالا تا دیروز فقط روزنامه‌ها بودند که این‌ کار‌ها را می‌کردند، حالا فضای مجازی هم اضافه شده. هر چند وقت یا چند روز یک بار، گاهی چند ساعت یک بار یک شایعه‌ای، یک دروغی، یک حرفی را یک آدم مشخصی یا نامشخصی در فضای مجازی منتشر می‌کند، مردم را نگران می‌کند، ذهن مردم را خراب می‌کند. یک دروغی را مطرح می‌کند، شایع می‌کند، خب، این امنیت روانی مردم را بین می‌رود. یکی از وظایف قسوه قضائیه برخورد با این مسئله است. البته اینجا هم من شنیدم بعضی گفتند که قانون نداریم؛ اولاً می‌شود از همین قوانین موجود استفاده کرد و حکم این را فهمید؛ اگر قانون هم ندارید، سریع قانون تهیه کنید؛ اینجا چیزهای مهمی است. این هم یک مسئله، البته گاهی اوقات هم منبع برخی از همین اخبار

خود قوهی قضائیه است. یعنی گاهی اوقات یک نفری از قوهی قضائیه یک گوشه‌ای یک چیزی راجع به یک کسی، راجع به یک مجموعه‌ای ذکر می‌کند که خود اِیـن، افکار عمومی را تحت تأثیر قرار می‌دهد.»

نشر اکاذیب به قصد تشویش اذهان عمومی، مجازات دارد

هفته پیش سخنگوی قوه قضاییه با تاکید بر اینکه برخورد قوه قضاییه باید مدبرانه، هوشمندانه، عبرت‌آموز و بازدارنده باشد، گفت: نشر اکاذیب به قصد تشویش اذهان عمومی قابلیت مجازات دارد. مسعود ستایشی در یک برنامه تلویزیونی با بیان اینکه برخورد قوه قضاییه باید مدبرانه، هوشمندانه، و به دور از هر هیاهو دقت کامل داشتند و به بررسی علت تامه فوت پرداختند. این متخصصان افزود: این موضوع به وسیله نامه، شکوایت یا عریض، گزارش و هرگونه اوراق خطی صورت گیرد تعریف خاص خود را دارد. اکاذیب جمع است و اگر مقرر هم باشد آنهایی که مبادرت به اِبراز سخن کذب کنند بعد از فصل الخطاب بودن و بعد از اینکه همه چیز مشخص است و تبعید می‌جایان و روشنفکران ایجاد کنند و افرادی را به میدان بیاورند این موجب می‌شود که خللی در سستله امنیت کشور ایجاد شود و این افراد باید پاسخگوی اقدام خود باشند.

وی ادامه داد: با وجود شفافیت و مبرهن بودن قضیه (فوت مهسا امینی)، متأسفانه عده‌ای موجدات تشویش اذهان را فراهم می‌آورد. به باید مدبرانه، هوشمندانه، عبرت‌آموز و بازدارنده باشد. تفکیک را شروع کردیم و عملاً هم صورت گرفته است. بیش از هزار نفر که در یک روز بازداشت شده بودند در یک بازه آزاد شدند. سخنگوی قوه قضاییه گفت: با کسانی که مرتکب اعمال جنایی شده و اساس کار هستند و قتل و غارت و تخریب به وجود آوردند قسوه قضاییه با کمال اقتدار برخورد عبرت‌آموز خواهد کرد.

با کسانی که مرتکب اعمال جنایی شده و اساس کار هستند و قتل و غارت و تخریب به وجود آوردند قوه قضاییه با کمال اقتدار برخورد عبرت‌آموز خواهد کرد ستایشی ضمن تاکید بر این که رسانه ملی باید کار رسانه‌ای انجام دهد، افزود: ما مورد همه

گزارش «امتیاز» در مورد برخورد با نشر اکاذیب به قصد تشویش اذهان عمومی؛

کالبدشکافی یک جرم مطلق

است، اظهارداشت: یعنی به صرف اینکه فردی اخباری را اظهار و انتشار دهد که موجب تشویش اذهان عمومی شود یا موجب ضرر به دیگری شود یا نشود، هم باید اعاده حیثیت کند و هم مجازات تعیین شده در قانون برای وی اعمال شود. خرمشاهی گفت: برخی حقوقدانان معتقدند چه ضرر وارد شود یا نشود چون این جرم مطلق هست، عنوان مجرمانه مصداق دارد چون نص صریح قانون است و برخی حقوقدانان نیز معتقدند که در نتیجه نشر اکاذیب باید ضرری متوجه دیگری شود.

نشر اکاذیب به قصد تشویش اذهان عمومی شبیه عنوان مجرمانه افترا و شبیه ماده ۳۰ قانون مطبوعات است

این وکیل دادگستری اضافه کرد: نشر اکاذیب به قصد تشویش اذهان عمومی در واقع شبیه عنوان مجرمانه افترا است، خرمشاهی افزود: نشر اکاذیب به قصد تشویش اذهان عمومی شبیه ماده ۳۰ قانون مطبوعات نیز هست. دراین ماده تصریح شده است: « انتشار هر نوع مطلب مشتمل بر تهمت یا افترا یا فحش و الفاظ رکیک یا نسبیت‌های توهین‌آمیز و نظایر آن نسبت به اشخاص ممنوع است. مدیر مسئول جهت مجازات به محاکم قضایی معرفی می‌گردد و تعقیب جرائم مزبور موکول به شکایت شاکی خصوصی است و در صورت استردادشکایت تعقیب در هر مرحله‌ای که باشد متوقف خواهد شد.» در تبصره ۱ ماده ۳۰ قانون مطبوعات آمده است: «در موارد فوق شاکی (اعم از حقیقی و حقوقی) می‌تواند برای مطالبه خسارتی که از نشر مطالب مزبور بر او وارد آمده به دادگاه صالحه شکایت نموده ودادگاه نیز مکلف است نسبت به آن رسیدگی و حکم متناسب صادر نماید.»

در تبصره ۲ ماده ۳۰ قانون مطبوعات نیز آمده است: «هر گاه انتشار مطالب مذکور در ماده فوق راجع به شخص متوفی بوده ولی عرفاً هتاکي به بازماندگان وی به حساب آید، هر یک از ورثه قانونی می‌تواند از نظر جنایی با حقوقی طبق ماده و تبصره فوق اقامه دعوی نماید.»

انتشار مطالب خلاف واقع در فضای مجازی مصداق نشر اکاذیب است
این حقوقدان انتشار مطالب خلاف واقع در فضای مجازی را از جمله مصداق «نشر اکاذیب» به قصد تشویش اذهان عمومی» دانست و مطالب فضای مجازی نیز به دلیل اینکه ممکن است موجب تشویش اذهان عمومی شود، حائز اهمیت است یعنی امنیت و آرامش روحی روانی عامه از بین برود.

خرمشاهی اظهارداشت: مدعی العموم به عنوان نماینده مردم می‌تواند به وقوع این جرم در جامعه ورود کند و اگر ببیند یک جرم در جامعه اتفاق افتاده است وظیفه دارد علیه آن فرد یا افراد اعلام جرم کند و وقوع این جرم مستلزم شکایت شاکی خصوصی نیست.

نشر مطالبی که پایه و اساسی ندارند در فضای مجازی جرم است یا خیر؟
بر اساس ماده ۱۸ قانون جرایم رایانه ای هرکس به قصد اضرار به غیر یا تشویش اذهان عمومی یا مقامات رسمی به وسیله سامانه رایانه ای یا مخابراتی اکاذیبی را منتشر کند یا در دسترس دیگران قرار دهد یا با همان مقاصد اعمالی را برخلاف حقیقت، رأساً یا به عنوان نقل قول، به شخص حقیقی یا حقوقی به طور صریح یا تلویحی نسبت دهد، اعم از این که از طریق یاد

سمنشنبه ۳ آبان ۱۴۰۱ ■ شماره۳۵۴۲

شده به نحوی از انحاء ضرر مادی یا معنوی به دیگری وارد شود یا نشود، افزون بر اعاده حیثیت (درصورت امکان) قابل مجازات است. بر اساس این ماده قانونی فرد خطی و مجرم به حبس از ۹۱ روز تا دو سال، یا جزای نقدی از پنج میلیون (۵۰۰۰۰۰۰۰) ریال تا ۴۰ میلیون (۴۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد.

همچنین در فصل بیست و هفتم کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی از ماده ۶۹۷ تا ۷۰۰ در خصوص افتراء و توهین و هتک حرمت است. عناوین جرم نشر اکاذیب یا اشاعه اکاذیب برگرفته از متن ماده ۶۹۸ بخش تعزیرات قانون مجازات اسلامی و شامل هر دو مصداق اعمال مجرمانه جرم یعنی اظهار اکاذیب و جرم انتساب اعمال خلاف حقیقت به دیگران است. به موجب ماده ۶۹۸بخش تعزیرات قانون مجازات اسلامی عنوان شده است: «هرکس به قصد اضرار به غیر یا تشویش اذهان عمومی یا مقامات رسمی به وسیله نامه یا شکوایی یا مراسلات یا عریض یا گزارش یا توزیع هر گونه اوراق چاپی یا خطی یا امضا یا بدون امضا اکاذیبی اظهار کند یا با همان مقاصد اعمالی را برخلاف حقیقت رأساً یا به عنوان نقل قول به شخص حقیقی یا حقوقی یا مقامات رسمی تصریحاً یا تلویحاً نسبت دهد، اعم از اینکه از طریق مزبور به نحوی از انحاء ضرر مادی یا معنوی به غیر وارد شود یا خیر، علاوه بر اعاده حیثیت در صورت امکان، باید به حبس از دو ماه تا دو سال یا شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم شود.» در این ماده، قانونگذار «اظهار کردن» را به عنوان رفتار مرتکب شرط واقع جرم دانسته است. بر اساس بند ۶ ماده ۴۰ قانون مطبوعات، افترا و توهین به اشخاص از طریق انتشار عکس یا کاریکاتور، منع شده است و بر اساس ماده ۳۰ همین قانون، انتشار هر نوع مطلب مشتمل بر تهمت، افترا، فحش و به کار بردن الفاظ رکیک یا نسبت های توهین آمیز و نظایر آن به اشخاص ممنوع است.

فقط رسانه های رسمی باید پاسخگو باشند؟

همچنین بر اساس ماده ۲۰ قانون مطبوعات «انتشار هر نوع مطلب مشتمل بر تهمت یا افترا یا فحش و الفاظ رکیک یا نسبیت‌های توهین‌آمیز و نظایر آن نسبت به اشخاص ممنوع است و مدیر مسئول جهت مجازات به محاکم قضایی معرفی می‌شود. تعقیب جرایم مزبور موکول به شکایت شاکی خصوصی است و در صورت استرداد شکایت، تعقیب درهر مرحله‌ای که باشد، متوقف خواهد شد.

تبصره ۱ – در موارد فوق، شاکی (اعم از حقیقی یا حقوقی) می‌تواند برای مطالبه خسارتی که از نشر مطالب مزبور بر او وارد آمده، به دادگاه صالحه شکایت کرده و دادگاه نیز مکلف است نسبت به آن رسیدگی و حکم متناسب صادر کند. بنابراین انتشار کاریکاتورهای توهین آمیزو بازنشر آن نیز جرم محسوب می‌شود که به گفته دادستان تهران، دادستان به عنوان مدعی العموم در مقام تعقیب می‌تواند به موارد ورود و موضوع را رسیدگی و پیگیری‌های لازم را انجام دهد. اکنون ۴۰۰ دادستان در سراسر کشور مشغول به کارند که می‌توانند به عنوان مدعی العموم پرونده های افرادی که منجر به تشویش اذهان عمومی با نشر اکاذیب شدند و امنیت روانی جامعه را به خطر انداختند، پیگیری کنند.